

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
культури України
31.10.2011 № 75

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 листопада 2011 року за № 1311/20049

Опубліковано в Офіційному віснику
України від 05.12.2011 № 92

ПОЛОЖЕННЯ
про атестацію педагогічних працівників навчальних закладів
та навчально-методичних установ сфери культури

І. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до пункту 1.9 розділу I Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.12.2010 за № 1255/18550, і визначає порядок проведення атестації педагогічних працівників навчальних закладів та навчально-методичних установ сфери культури з метою активізації творчої професійної діяльності педагогічних працівників, стимулювання їх цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності, росту професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу, безперервної фахової та загальної освіти, якісної роботи, підвищення відповідальності за результати навчання і виховання, забезпечення соціального захисту компетентної педагогічної праці.

1.2. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за результатами якої визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, встановлюється тарифна ставка, присвоюється кваліфікаційна категорія, присвоюється педагогічне звання.

1.3. Атестації за цим Положенням підлягають:

викладачі, концертмейстери початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання), студій з підготовки акторських кадрів при національних творчих колективах;

викладачі, концертмейстери, методисти, майстри виробничого навчання середніх спеціалізованих мистецьких шкіл (шкіл-інтернатів);

викладачі, концертмейстери, методисти вищих навчальних закладів освіти сфери культури I-II рівнів акредитації;

методисти навчально-методичних установ;

керівники, заступники керівників з основних напрямів діяльності навчальних закладів, які мають педагогічне навантаження (далі – педагогічні працівники).

1.4. Атестація педагогічних працівників є обов'язковою.

1.5. Атестація педагогічних працівників за строками проведення поділяється на чергову та позачергову.

1.6. Атестація проводиться атестаційними комісіями на основі комплексного оцінювання рівня кваліфікації, педагогічної майстерності, результатів педагогічної та методичної діяльності педагогічних працівників. Під час атестації враховуються результати професійної, виховної та методичної роботи (якість проведення уроків, індивідуальних, лекційних і практичних занять, лабораторних робіт, контрольних заходів, заліків, академічних концертів, сольних концертів, іспитів, контрольних уроків, перегляд навчальних робіт, персональних виставок, вистав тощо), особиста участь педагогічного працівника, його учнів, студентів у позаурочних, позанавчальних творчих змаганнях і культурно-просвітницьких заходах (конкурсах, оглядах, фестивалях, олімпіадах, концертах, виставках, лекціях, вікторинах тощо).

1.7. Чергова атестація педагогічних працівників проводиться один раз на п'ять років згідно з графіком, складеним безпосередньо у навчальному закладі та навчально-методичній установі. Графік проведення атестації і список педагогічних працівників, які атестуються у поточному навчальному році, затверджуються наказом керівника навчального закладу та навчально-методичної установи і доводяться до відома педагогічних працівників, які підлягають атестації, під підпис.

1.8. Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів.

Для педагогічних працівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації підвищення кваліфікації може проходити у формі стажування.

1.9. Атестація педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації, може бути перенесена на один рік у випадку тривалої тимчасової непрацездатності або при переході працівника у рік проведення чергової атестації на роботу до іншого навчального закладу та з інших поважних причин. За такими працівниками до чергової атестації зберігаються тарифні ставки, присвоєні кваліфікаційні категорії та (або) педагогічні звання.

1.10. Позачергова атестація педагогічних працівників може проводитись у будь-який рік міжатестаційного періоду для осіб, які:

мають обґрунтовані підстави та виявили бажання підвищити кваліфікаційну категорію, тарифну ставку;

порушили питання про присвоєння педагогічного звання;

знизили рівень професійної роботи у період між атестаціями.

1.11. Підставою для проведення позачергової атестації є:

письмова заява педагогічного працівника щодо проходження позачергової атестації;

обґрунтоване подання керівника або педагогічної ради навчального закладу про позачергову атестацію педагогічного працівника, рівень навчально-виховної та методичної роботи якого нижчий від вимог до встановленої йому тарифної ставки, присвоєної кваліфікаційної категорії та (або) педагогічного звання.

1.12. За результатами атестації педагогічним працівникам, які мають повну вищу освіту та освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра (до введення в дію Закону України «Про освіту» – вищу освіту), визначається відповідність займаній посаді та присвоюється (підтверджується) кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

1.13. За результатами атестації педагогічним працівникам, які мають неповну або базову вищу освіту та освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або бакалавра (до введення в дію Закону України «Про освіту» – середню спеціальну освіту), визначається відповідність займаній посаді та встановлюється або підтверджується тарифна ставка на рівні розряду відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (далі – встановлюється (підтверджується) тарифна ставка).

1.14. За результатами атестації педагогічним працівникам, які мають неповну або базову вищу освіту та освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або бакалавра (до введення в дію Закону України «Про освіту» – неповну вищу або середню спеціальну освіту), прийняті на роботу до 1996 року (набрання чинності Законом України «Про освіту» в редакції від 23.03.96 № 100/96-ВР) та до набрання чинності цим Положенням атестувалися із присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань, визначається відповідність займаній посаді та присвоюється (підтверджується) кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

1.15. Методисти навчально-методичних установ (кабінетів, центрів тощо), методисти середніх спеціалізованих мистецьких шкіл, вищих мистецьких навчальних закладів I-II рівнів акредитації атестуються на відповідність посаді, яку займають.

1.16. За педагогічними працівниками, які переходять на роботу з початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання) до середніх спеціалізованих мистецьких шкіл (шкіл-інтернатів) або вищих навчальних закладів освіти сфери культури I–II рівнів акредитації, зберігаються присвоєна їм кваліфікаційна категорія, тарифна ставка та педагогічне звання.

Ця норма поширюється і на педагогічних працівників середніх спеціалізованих мистецьких шкіл (шкіл-інтернатів), вищих навчальних закладів освіти сфери культури I–II рівнів акредитації, які переходять працювати до початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання).

1.17. Працюючі пенсіонери, педагогічні працівники-сумісники, в тому числі й ті, які не працюють за основним місцем роботи у навчальних закладах освіти сфери культури, атестуються на загальних підставах.

Викладачі, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються за результатами педагогічної роботи. Встановлена тарифна ставка, присвоєна кваліфікаційна категорія та (або) педагогічне звання поширюються на весь обсяг педагогічного навантаження викладача.

1.18. Педагогічні працівники, які суміщують посади викладача і концертмейстера, викладача і методиста, концертмейстера і методиста, атестуються окремо за кожною посадою.

1.19. Атестації не підлягають педагогічні працівники, які:

станом на 1 вересня поточного навчального року мають стаж педагогічної роботи менше трьох років;

перебували у відпустках у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (якщо дитина потребує домашнього догляду – до досягнення дитиною шестирічного віку).

За педагогічними працівниками після виходу з таких відпусток зберігаються раніше встановлені тарифні ставки, присвоєні кваліфікаційні категорії, педагогічні звання до проходження наступної атестації на загальних підставах. Час перебування у зазначених відпустках не враховується при визначенні строку чергової атестації.

1.20. За бажанням атестуються педагогічні працівники, які:

раніше проходили атестацію та прийняті на роботу в поточному навчальному році;

навчаються у вищих навчальних закладах.

1.21. Педагогічним працівникам іноземних держав, яких прийнято на роботу до навчальних закладів та навчально-методичних установ, за наявності відповідних міжнародних договорів між Україною та іноземними державами, з яких вони прибули, атестаційні комісії приймають рішення про присвоєння кваліфікаційної категорії, яка відповідає категорії, встановленій

їм за попереднім місцем роботи, з урахуванням документально підтверджених досягнень педагогічної роботи.

1.22. Педагогічним працівникам, які мали перерву в роботі (припинили педагогічну діяльність у зв'язку із скороченням штатів, ліквідацією або реорганізацією закладу, виходом на пенсію, переходом на роботу до органів управління чи методичних установ тощо), у випадку поновлення їх на посаді за фахом у навчальних закладах зберігається раніше встановлена тарифна ставка, кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

1.23. Педагогічним працівникам, які підлягають черговій атестації, але не претендують на підвищення тарифної ставки, кваліфікаційної категорії, присвоєння педагогічного звання і не мають зауважень до своєї роботи з боку керівника навчального закладу, батьків, учнів, студентів, на підставі письмової заяви педагогічного працівника атестаційна комісія може підтвердити встановлену тарифну ставку, кваліфікаційну категорію «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії» та порушити клопотання перед атестаційною комісією 2-го, 3-го або 4-го рівнів про підтвердження кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічного звання.

1.24. Педагогічні працівники, які підлягають черговій та позачерговій атестації, дають письмову згоду на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

II. Порядок створення та повноваження атестаційних комісій

2.1. Для організації та проведення атестації педагогічних працівників створюються атестаційні комісії 1-го, 2-го, 3-го та 4-го рівнів.

Атестаційні комісії створюються:

1-го рівня - у навчальних закладах;

2-го рівня - у відділах (управліннях) культури районних, міських та районних у містах Києві та Севастополі;

3-го рівня - у Міністерстві культури і мистецтв Автономної Республіки Крим, управліннях культури обласних, Севастопольської міської державних адміністрацій, Головному управлінні культури Київської міської державної адміністрації;

4-го рівня - у Міністерстві культури України.

2.2. Атестаційні комісії усіх рівнів створюються щороку до 20 вересня і наділяються повноваженнями на навчальний рік. Персональний склад атестаційних комісій протягом року може змінюватись. Кількість членів атестаційної комісії не може бути менше п'яти осіб.

2.3. До складу атестаційної комісії 1-го рівня входять: голова (керівник навчального закладу, навчально-методичної установи), заступник голови (один із заступників керівника з основних напрямів діяльності), секретар,

члени комісії. Кількість членів і персональний склад атестаційної комісії затверджуються наказом керівника навчального закладу, навчально-методичної установи.

Членами комісії можуть бути педагогічні працівники навчального закладу, навчально-методичної установи, а також запрошені представники громадських організацій, профспілок, найбільш кваліфіковані педагогічні працівники інших закладів, представники місцевих органів управління сфери культури, органів місцевого самоврядування (за згодою).

Педагогічні працівники навчальних закладів, навчально-методичних установ, у яких працює менше 15 осіб, атестуються атестаційними комісіями 1-го рівня при базових навчальних закладах або атестаційними комісіями вищого рівня. Перелік базових навчальних закладів визначається керівниками місцевих органів управління сфери культури. До складу атестаційних комісій базових навчальних закладів мають входити керівники навчальних закладів, у яких працює менше 15 осіб.

2.4. Кількість членів і персональний склад атестаційних комісій 2-го, 3-го та 4-го рівнів затверджуються наказами керівників відповідних органів управління сфери культури.

До складу атестаційних комісій 2-го, 3-го та 4-го рівнів входять: голова (керівник або заступник керівника органу управління сфери культури з основних напрямів діяльності), заступник голови, секретар, члени комісії.

До роботи у складі комісій 2-го, 3-го та 4-го рівнів залучаються керівники та спеціалісти відповідних структурних підрозділів органів управління сфери культури, керівники (заступники керівників з основних напрямів діяльності) навчальних закладів, підпорядкованих відповідним органам управління сфери культури, представники методичних установ, які координують діяльність мистецьких навчальних закладів системи Міністерства культури України, також представники профспілок, громадських організацій, найбільш кваліфіковані викладачі, представники органів місцевого самоврядування (за згодою).

2.5. Атестаційна комісія 1-го рівня:

атестує і приймає рішення про відповідність (відповідність за умови виконання певних рекомендацій, невідповідність) педагогічного працівника займаній посаді;

встановлює (підтверджує) тарифну ставку, присвоює (підтверджує) кваліфікаційні категорії «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії»;

порушує клопотання перед атестаційною комісією 2-го або вищого рівня про присвоєння (підтвердження) педагогічним працівникам (у тому числі й керівникам та заступникам керівника з основних напрямів діяльності, які мають години педагогічного навантаження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

порушує клопотання перед атестаційною комісією 2-го або вищого рівня щодо продовження терміну дії попередніх рішень атестаційних комісій;

оформлює атестаційні листи та порушує клопотання перед атестаційною комісією 2-го або вищого рівня про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії» педагогічним працівникам, яким відповідно до пункту 1.14 розділу I цього Положення може присвоюватись (підтверджуватись) кваліфікаційна категорія;

оформлює атестаційні листи та порушує клопотання перед атестаційною комісією 3-го рівня про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії», присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист» педагогічним працівникам, яким відповідно до пункту 1.14 розділу I цього Положення можуть присвоюватись (підтверджуватись) кваліфікаційні категорії «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії», присвоюватись (підтверджуватись) педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист»;

оформлює атестаційні листи та порушує клопотання перед атестаційною комісією 3-го (4-го) рівня про присвоєння педагогічних звань «майстер виробничого навчання I категорії», «майстер виробничого навчання II категорії» педагогічним працівникам, які мають неповну або базову вищу освіту, стаж педагогічної роботи не менше 8-и років та тарифну ставку на рівні 9-го розряду;

оформлює атестаційні листи та порушує клопотання перед атестаційною комісією 4-го рівня про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії», про присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист» педагогічним працівникам навчальних закладів державної форми власності, яким відповідно до пункту 1.14 розділу I цього Положення можуть встановлюватись (підтверджуватись) кваліфікаційні категорії «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії», присвоюватись (підтверджуватись) педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист».

2.6. Атестаційна комісія 2-го рівня:

за поданням атестаційних комісій 1-го рівня атестує педагогічних працівників та присвоює їм кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист»;

за поданням атестаційних комісій 1-го рівня атестує педагогічних працівників, яким відповідно до пункту 1.14 розділу I цього Положення може присвоюватись (підтверджуватись) кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії», та присвоює (підтверджує) їм кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії»;

розглядає клопотання атестаційних комісій 1-го рівня про підтвердження кваліфікаційних категорій та педагогічних звань;

погоджує клопотання атестаційних комісій 1-го рівня щодо продовження терміну дії попередніх рішень атестаційних комісій;

у двотижневий строк розглядає апеляції педагогічних працівників на рішення атестаційних комісій 1-го рівня.

2.7. Атестаційна комісія 3-го рівня:

за поданням атестаційної комісії 1-го рівня атестує педагогічних працівників та присвоює кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист»;

атестує та приймає рішення про відповідність (відповідність за умови виконання певних рекомендацій, невідповідність) займаній посаді педагогічних працівників навчально-методичних установ;

за поданням атестаційних комісій 1-го рівня атестує педагогічних працівників, яким відповідно до пункту 1.14 розділу I цього Положення можуть присвоюватись (підтверджуватись) кваліфікаційні категорії та присвоюватись (підтверджуватись) педагогічні звання, і присвоює (підтверджує) їм кваліфікаційні категорії «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії», присвоює (підтверджує) педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист»;

погоджує клопотання атестаційних комісій 1-го рівня щодо продовження терміну дії попередніх рішень атестаційної комісії;

розглядає клопотання атестаційних комісій 1-го рівня про підтвердження кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

у двотижневий строк розглядає апеляції педагогічних працівників на рішення атестаційних комісій 2-го рівня.

2.8. Атестаційна комісія 4-го рівня:

за поданням атестаційних комісій 1-го рівня атестує педагогічних працівників навчальних закладів державної форми власності, віднесених до сфери управління Міністерства культури України, та присвоює (підтверджує) кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист», «майстер виробничого навчання II категорії», «майстер виробничого навчання I категорії»;

за поданням атестаційних комісій 1-го рівня атестує педагогічних працівників навчальних закладів державної форми власності, віднесених до сфери управління Міністерства культури України, яким відповідно до пункту 1.14 розділу I цього Положення можуть присвоюватись (підтверджуватись) кваліфікаційні категорії та присвоюватись (підтверджуватись) педагогічні звання, і присвоює (підтверджує) їм кваліфікаційні категорії «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії»,

присвоює (підтверджує) педагогічні звання «старший викладач», «викладач-методист»;

атестує педагогічних працівників навчально-методичної установи, віднесеної до сфери управління Міністерства культури України, на відповідність займаній посаді;

у двотижневий строк розглядає апеляції педагогічних працівників навчальних закладів державної форми власності та працівників навчально-методичної установи, віднесених до сфери управління Міністерства культури України, на рішення атестаційної комісії 1-го рівня;

у місячний строк розглядає апеляції на рішення атестаційних комісій 3-го рівня.

III. Організація роботи атестаційних комісій, строки та порядок проведення атестації педагогічних працівників

3.1. Щороку до 20 вересня керівники органів управління сфери культури та керівники навчальних закладів видають накази про проведення атестації педагогічних працівників, створення атестаційних комісій та затвердження їх складу.

Керівники навчальних закладів видають накази щодо затвердження списків педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації.

Керівники навчально-методичних установ видають накази про проведення атестації педагогічних працівників та щодо затвердження списків педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації.

Усі педагогічні працівники ознайомлюються з наказом та порядком проведення атестації, визначеним цим Положенням, під підпис.

3.2. До 10 жовтня атестаційна комісія 1-го рівня приймає:

заяви від педагогічних працівників щодо проходження чергової (позачергової) атестації за зразком, наведеним у додатку 1 до цього Положення;

подання керівника навчального закладу про позачергову атестацію педагогічних працівників, рівень навчально-виховної та методичної роботи яких не відповідає встановленим за результатами попередньої атестації кваліфікаційній категорії та (або) педагогічному званню;

атестаційна комісія 3-го рівня приймає:

заяви від керівників та методистів обласних, Київської та Севастопольської міських методичних установ (кабінетів, центрів тощо) щодо проходження чергової атестації;

атестаційна комісія 4-го рівня приймає:

заяви від методистів навчально-методичної установи, віднесеної до сфери управління Міністерства культури України, щодо проходження чергової атестації.

3.3. До 20 жовтня атестаційна комісія 1-го рівня на першому засіданні: розглядає заяви від педагогічних працівників щодо проходження чергової (позачергової) атестації;

розглядає подання керівника закладу про позачергову атестацію педагогічних працівників, рівень навчально-виховної та методичної роботи яких не відповідає встановленим за результатами попередньої атестації кваліфікаційній категорії та (або) педагогічному званню;

затверджує графік проведення атестації і доводить його під підпис до відома педагогічних працівників, які атестуються у поточному навчальному році.

Атестаційна комісія 3-го рівня на першому засіданні:

розглядає заяви від керівників та методистів обласних, Київської та Севастопольської міських методичних установ (кабінетів, центрів тощо) щодо проходження чергової (позачергової) атестації;

затверджує графік проведення атестації і доводить його під підпис до відома педагогічних працівників, які атестуються у поточному навчальному році.

Атестаційна комісія 4-го рівня на першому засіданні:

розглядає заяви від методистів навчально-методичної установи, віднесеної до сфери управління Міністерства культури України, щодо проходження чергової атестації;

затверджує графік проведення атестації і доводить його під підпис до відома педагогічних працівників, які атестуються у поточному навчальному році.

Рішення, прийняті на першому засіданні, оформлюються протоколом за зразком, наведеним у додатку 2 до цього Положення.

3.4. Керівники навчальних закладів, навчально-методичних установ не пізніше як за 10 днів до проведення атестації ознайомлюють педагогічних працівників, що підлягають атестації, під підпис з їх атестаційними листами за формою, наведеною у додатку 3 до цього Положення.

3.5. Атестаційна комісія 1-го рівня відповідно до затвердженого графіка роботи вивчає педагогічну діяльність педагогічних працівників, які атестуються, шляхом відвідування уроків, позаурочних заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів з предмета, ознайомлення з даними про участь педагогічного працівника в роботі об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.

3.6. До 1 березня атестаційна комісія 1-го рівня, керівник навчально-методичної установи оформляють атестаційні листи у двох примірниках і визначають дату, до якої проводиться ознайомлення педагогічних працівників з атестаційними листами.

3.7. До 1 квітня атестаційна комісія 1-го рівня на другому засіданні:
проводить атестацію педагогічних працівників;
розглядає атестаційні листи, заяви педагогічних працівників та додані до них документи, подання керівника;
заслуховує педагогічних працівників, які атестуються (за необхідності);
приймає рішення щодо встановлення (підтвердження) тарифних ставок, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії»;
приймає рішення, готує та направляє клопотання до атестаційних комісій 2-го, 3-го або 4-го рівнів про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист», «майстер виробничого навчання I категорії», «майстер виробничого навчання II категорії».

На підставі всебічного розгляду результатів педагогічної роботи, рівня фахової підготовки і професійної компетентності педагогічного працівника приймає одне з рішень, зазначених у пункті 3.9 цього розділу.

Оформлені належним чином атестаційні листи разом з клопотанням атестаційної комісії про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії», педагогічних звань, а також атестаційні листи та клопотання на педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, передаються до атестаційних комісій 2-го, 3-го або 4-го рівнів.

3.8. Атестаційні комісії 2-го рівня до 10 квітня, а 3-го та 4-го рівнів до 25 квітня проводять атестацію керівників та методистів обласних, Київської та Севастопольської міських методичних установ (кабінетів, центрів тощо), методистів навчально-методичної установи, віднесеної до сфери управління Міністерства культури України, та педагогічних працівників навчальних закладів, під час якої розглядають:

клопотання атестаційних комісій 1-го рівня;
атестаційні листи педагогічних працівників;
заслуховують голів атестаційних комісій 1-го рівня та педагогічних працівників (за необхідності);
приймають одне з рішень, визначених у пункті 3.9 цього розділу.

3.9. Атестаційні комісії приймають рішення:

3.9.1 атестаційна комісія 1-го рівня:

про відповідність займаній посаді (відповідає посаді, яку займає; відповідає посаді, яку займає, за умови виконання певних рекомендацій; не відповідає посаді, яку займає);

про встановлення (підтвердження) тарифної ставки;

про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії»;

про порушення клопотання про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»;

про порушення клопотання про присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

про порушення клопотання перед атестаційною комісією вищого рівня про присвоєння (підтвердження) для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, кваліфікаційної категорії, присвоєння (підтвердження) педагогічного звання;

про порушення клопотання про продовження дії попереднього рішення атестаційної комісії;

3.9.2 атестаційна комісія 2-го рівня:

про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»;

про присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

про присвоєння (підтвердження) для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії»;

про продовження дії попереднього рішення атестаційної комісії до наступної атестації на загальних підставах;

3.9.3 атестаційна комісія 3-го рівня:

про відповідність займаній посаді педагогічних працівників науково-методичних установ (відповідає посаді, яку займає; відповідає посаді, яку займає, за умови виконання певних рекомендацій; не відповідає посаді);

про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»;

про присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

про присвоєння (підтвердження) для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, кваліфікаційних категорій «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії»;

про присвоєння (підтвердження) для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

про продовження дії попереднього рішення атестаційної комісії до наступної атестації на загальних підставах;

3.9.4 атестаційна комісія 4-го рівня:

про відповідність займаній посаді (відповідає посаді, яку займає; відповідає посаді, яку займає, за умови виконання певних рекомендацій; не відповідає посаді);

про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»;

про присвоєння (підтвердження) педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»; «майстер виробничого навчання I категорії», «майстер виробничого навчання II категорії»;

про присвоєння (підтвердження) для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, кваліфікаційних категорій «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії»;

про присвоєння (підтвердження) для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, педагогічних звань «старший викладач», «викладач-методист»;

про продовження дії попереднього рішення атестаційної комісії до наступної атестації на загальних підставах.

3.10. Атестаційні комісії усіх рівнів приймають рішення шляхом таємного голосування, процедура якого визначається цими комісіями (крім випадків, передбачених у пункті 3.11 цього розділу).

Засідання атестаційної комісії вважається правомочним, якщо в ньому взяло участь не менше 2/3 її членів. Результати голосування визначаються простою більшістю голосів присутніх членів атестаційної комісії.

У разі однакової кількості голосів «за» і «проти» приймається рішення на користь педагогічного працівника, який атестується.

Якщо за результатами голосування не задовольняється прохання педагогічного працівника щодо встановлення (підтвердження) тарифної ставки, кваліфікаційної категорії, педагогічного звання, за результатами додаткового голосування приймається рішення про встановлення тарифної ставки, кваліфікаційної категорії, що відповідає фактичному рівню його професійної діяльності.

3.11. Рішення атестаційних комісій про підтвердження тарифної ставки, кваліфікаційної категорії та (або) педагогічного звання виносяться на другому засіданні атестаційних комісій всіх рівнів шляхом відкритого голосування.

Атестація педагогічних працівників, яким підтверджується тарифна ставка, кваліфікаційна категорія та (або) педагогічне звання, може проводитися за умови їхньої відсутності на засіданні атестаційної комісії.

На підставі прийнятих рішень атестаційних комісій керівники навчальних закладів та відповідних органів управління сфери культури видають накази про підтвердження тарифної ставки, кваліфікаційної категорії, педагогічного звання.

3.12. Педагогічний працівник, який є членом атестаційної комісії, атестується на загальних підставах. При розгляді питання щодо його атестації цей педагогічний працівник не бере участі у голосуванні.

3.13. Рішення про відповідність займаній посаді приймається за умов, якщо педагогічний працівник:

має освіту, яка відповідає вимогам, визначеним Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту» та «Про позашкільну освіту»;

пройшов підвищення кваліфікації в інституті післядипломної освіти (не рідше одного разу на п'ять років), що підтверджується відповідним свідоцтвом про підвищення кваліфікації, – для керівників та методистів обласних, Київської та Севастопольської міських методичних установ (кабінетів, центрів тощо), педагогічних працівників середніх спеціалізованих мистецьких шкіл та вищих мистецьких навчальних закладів I-II рівнів акредитації;

пройшов підвищення кваліфікації (не рідше одного разу на п'ять років) – для педагогічних працівників шкіл естетичного виховання відповідно до пункту 2.11 розділу II Положення про початковий спеціалізований мистецький навчальний заклад (школу естетичного виховання), затвердженого наказом Міністерства культури і мистецтв України від 06.08.2001 № 523, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.09.2001 за № 803/5994, а для педагогічних працівників, зазначених у пункті 1.14 розділу I цього Положення, - в інституті післядипломної освіти, що підтверджується відповідним свідоцтвом про підвищення кваліфікації;

виконує обов'язки, визначені посадовою інструкцією;

відповідає вимогам, що визначені статтею 54 Закону України «Про освіту», статтею 21 Закону України «Про позашкільну освіту».

3.14. На присвоєння кваліфікаційної категорії, присвоєння педагогічного звання без підвищення кваліфікації мають право педагогічні працівники, які:

не більше ніж за п'ять років до проведення атестації закінчили вищий навчальний заклад;

мають почесне або вчене звання, науковий ступінь.

3.15. При встановленні тарифних ставок на рівні відповідних розрядів, присвоєнні кваліфікаційних категорій, присвоєнні педагогічних звань атестаційні комісії мають враховувати виключно педагогічні та творчі досягнення педагогічних працівників, а також отримані ними державні нагороди, відзнаки, премії, почесні, вчені звання та наукові ступені.

3.16. Рішення атестаційних комісій всіх рівнів оформлюються протоколом за зразком, наведеним у додатку 4 до цього Положення.

Другий примірник атестаційного листа вручається під підпис атестованим працівникам не пізніше трьох днів після видання керівником навчального закладу та навчально-методичної установи наказу про результати атестації.

Заява педагогічного працівника, подання керівника про позачергову атестацію, атестаційний лист і документи про підвищення кваліфікації зберігаються в особовій справі педагогічного працівника за місцем роботи до наступної атестації.

IV. Умови для встановлення педагогічним працівникам тарифних ставок, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій

4.1. Педагогічні працівники, які проходять атестацію, повинні:

володіти знаннями теоретичних основ, сучасними методиками з предмета, який викладається, та вміти їх застосувати у практичній роботі;

бути обізнаними щодо сучасних досягнень науки з предмета, який викладається;

володіти основами педагогіки, психології і вікової фізіології та вміти їх застосовувати у навчально-виховному процесі;

володіти методикою викладання предмета;

мати результативність педагогічної роботи (участь учнів, студентів у творчих змаганнях і культурно-просвітницьких заходах: концертах, конкурсах, оглядах, фестивалях, виставках, виставах тощо);

вміти ефективно використовувати різноманітні засоби навчання, а також організовувати позакласну роботу з метою підвищення зацікавленості учнів, студентів предметом і розвитку їх кругозору, здібностей і обдарувань;

мати педагогічну культуру (вміння володіти собою, створювати атмосферу співтворчості, співробітництва тощо);

володіти державною мовою в обсязі, необхідному для виконання професійних обов'язків.

4.2. Педагогічним працівникам, які виявили високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, досконало володіють ефективними формами і методами організації навчально-виховного процесу, забезпечують високу результативність, якість своєї праці, присвоюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії».

4.3. Педагогічним працівникам, які виявили ґрунтовний рівень професіоналізму, добре володіють ефективними формами і методами педагогічної діяльності, досягли значних результатів у вирішенні навчально-виховних завдань, присвоюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії».

4.4. Педагогічним працівникам, які виявили достатній рівень професіоналізму, використовують сучасні форми і методи навчання та виховання, досягли вагомих результатів у педагогічній діяльності, присвоюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії».

4.5. Педагогічним працівникам, які професійно компетентні, забезпечують нормативні рівні і стандарти мистецької освіти та виховання, кваліфікаційна категорія «спеціаліст» встановлюється при призначенні на посаду та підтверджується під час проведення атестації.

4.6. Педагогічному працівнику, який має неповну або базову вищу освіту (до введення в дію Закону України «Про освіту» – неповну або середню спеціальну освіту), при призначенні на посаду встановлюється тарифна ставка на рівні 8-го розряду та підтверджується у разі якісного виконання його учнями, студентами навчальних планів і програм, нормативних рівнів і стандартів мистецької освіти та виховання.

4.7. Педагогічному працівнику, який має неповну або базову вищу освіту (до введення в дію Закону України «Про освіту» – неповну або середню спеціальну освіту), у разі використання ним у роботі сучасних форм і методів навчання і виховання, досягнення вагомих результатів у педагогічній діяльності встановлюється тарифна ставка на рівні 9-го розряду.

4.8. Усі досягнення педагогічного працівника мають бути підтверджені довідками, подяками, грамотами, відгуками установ, закладів; дипломами фестивалів, конкурсів, оглядів тощо; буклетами, афішами або програмами культурно-мистецьких заходів тощо.

V. Вимоги до присвоєння (підтвердження) педагогічним працівникам кваліфікаційних категорій, встановлення тарифних ставок

5.1. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст» присвоюється (підтверджується) викладачам, які:

раніше не проходили атестацію і призначені на посаду в поточному навчальному році, мають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра, та може підтверджуватися під час проведення атестації;

забезпечують повне і якісне виконання навчальних планів, програм, нормативні рівні і стандарти мистецької освіти та виховання;

виявили рівень знань з предмета, який викладають, в обсязі, достатньому для здійснення навчально-виховного процесу;

володіють окремими формами і методами організації навчально-виховного процесу.

5.2. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється (підтверджується) викладачам:

які мають достатній рівень знань змісту навчання з предмета, який викладають;

які володіють сучасними формами і методами організації навчально-виховного процесу;

які володіють сучасними освітніми технологіями, застосовують інноваційні методи навчання та виховання;

які застосовують знання основ педагогіки та психології;

досвід роботи яких відомий та узагальнюється в районі (місті);

учні, студенти яких стали переможцями районних (міських) творчих змагань або брали участь у районних (міських) культурно-просвітницьких заходах.

5.3. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється (підтверджується) викладачам:

які мають ґрунтовний рівень знань змісту навчання з предмета, який викладають;

які ґрунтовно володіють формами і методами організації та здійснення навчально-виховного процесу;

які мають позитивну динаміку власного професійного становлення;

досвід роботи яких відомий та узагальнюється в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві;

учні, студенти яких стали переможцями обласних (Автономної Республіки Крим, Київських міських) творчих змагань або брали участь в обласних (Автономної Республіки Крим, Київських міських) культурно-просвітницьких заходах;

які формують у студентів навички самостійно здобувати знання і застосовувати їх на практиці;

учні, студенти яких виконують програми сольних концертів, є учасниками або постановниками концертних номерів, беруть участь у колективних публічних виставках творів тощо на рівні Автономної Республіки Крим, області, місті Києві;

які мають одного і більше учнів, що продовжили освіту у середніх спеціалізованих мистецьких школах та вищих навчальних закладах мистецького спрямування; які мають одного і більше студентів, що продовжили освіту у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації;

які виконують програми сольних концертів або є постановниками чи учасниками спектаклів, балетів, концертних номерів, культурно-просвітницьких заходів, беруть участь у колективних публічних виставках творів тощо на рівні Автономної Республіки Крим, області, міста Києва;

які входять до складу оргкомітетів і журі оглядів, конкурсів, фестивалів, виставок при проведенні творчих змагань та інших культурно-просвітницьких заходів на рівні Автономної Республіки Крим, області, міста Києва;

які стали переможцями обласних (Автономної Республіки Крим, Київських міських) творчих змагань або брали участь в обласних (Автономної Республіки Крим, Київських міських) культурно-просвітницьких заходах;

які читають лекції або проводять практичні заняття (семінари) для слухачів обласних курсів підвищення кваліфікації, організують проведення стажування на базі навчальних закладів, у яких викладають.

5.4. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється (підтверджується) викладачам:

які мають високий рівень знань змісту навчання з предмета, який викладають;

які мають високий рівень володіння формами і методами організації та здійснення навчально-виховного процесу;

які володіють інноваційними та освітніми методиками, активно їх використовують та поширюють у професійному середовищі;

досвід роботи яких відомий і узагальнюється в Україні;

учні, студенти яких стали переможцями міжнародних чи всеукраїнських фестивалів, оглядів, конкурсів, виставок або брали участь у міжнародних чи всеукраїнських культурно-просвітницьких заходах тощо;

учні яких систематично вступають до середніх спеціалізованих мистецьких шкіл та вищих навчальних закладів мистецького спрямування; студенти яких систематично вступають до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації;

учні, студенти яких виконують програми сольних концертів, є учасниками або постановниками концертних номерів, проводять персональні виставки тощо на всеукраїнському та міжнародному рівнях;

які виконують програми сольних концертів або є постановниками чи учасниками спектаклів, балетів, концертних номерів, культурно-просвітницьких заходів, проводять персональні виставки тощо на всеукраїнському та міжнародному рівнях;

які входять до складу оргкомітетів та журі оглядів, конкурсів, фестивалів, виставок при проведенні творчих змагань та інших культурно-просвітницьких заходів на всеукраїнському та міжнародному рівнях;

які читають лекції або проводять практичні заняття (семінари) для слухачів Інституту післядипломної освіти Національної Академії керівних кадрів культури і мистецтв (її філій), організують проведення майстер-класів на базі навчальних закладів, у яких викладають;

які стали переможцями всеукраїнських чи міжнародних творчих змагань або брали участь у всеукраїнських чи міжнародних культурно-просвітницьких заходах;

які мають науковий ступінь, вчене або почесне звання.

5.5. Тарифна ставка на рівні 8-го розряду встановлюється (підтверджується) викладачам:

які раніше не проходили атестацію і призначені на посаду в поточному навчальному році та мають неповну вищу освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або бакалавра;

які мають рівень знань змісту навчання та виховання з предмета, який викладають;

володіють формами і методами організації навчально-виховного процесу.

5.6. Тарифна ставка на рівні 9-го розряду встановлюється (підтверджується) викладачам:

які забезпечують повне та якісне виконання навчальних планів, програм, нормативні рівні і стандарти мистецької освіти та виховання;

які виявили певний рівень знань з предмета, який викладають, в обсязі, достатньому для здійснення навчально-виховного процесу;

які володіють окремими формами і методами організації навчально-виховного процесу.

5.7. При атестації концертмейстерів у першу чергу враховується виконавська майстерність та концертна активність працівника, який атестується.

5.8. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст» присвоюється (підтверджується) концертмейстерам, які:

забезпечують якісний рівень супроводу виконання учнями, студентами, колективами творів (номерів) відповідно до вимог навчальних програм;

забезпечують виступи учнів, студентів, колективів у шефських концертах, лекціях-концертах, музичних лекторіях тощо.

5.9. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється (підтверджується) концертмейстерам:

які володіють методами самостійної роботи над музичним твором, знають специфіку роботи (індивідуальної та з колективами) з учнями, студентами інструментальних, вокальних, хореографічних, театральних і циркових спеціалізацій;

які забезпечують достатній рівень супроводу виступів учнів, студентів, колективів під час проведення районних (міських) оглядів, конкурсів, фестивалів тощо;

якщо учні, студенти, колективи, виступи яких вони супроводжували, стали переможцями районних (міських) творчих змагань або брали участь в районних (міських) культурно-просвітницьких заходах.

5.10. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється (підтверджується) концертмейстерам:

які володіють методами самостійної роботи над музичним твором, знають специфіку роботи (індивідуальної та з колективами) з учнями, студентами інструментальних, вокальних, хореографічних, театральних і циркових спеціалізацій; можуть замінити на уроці або під час проведення занять відсутнього викладача;

якщо учні, студенти, колективи, виступи яких вони супроводжували, стали переможцями обласних (Автономної Республіки Крим, Київських

міських) творчих змагань або брали участь в обласних (Автономної Республіки Крим, Київських міських) культурно-просвітницьких заходах;

якщо один або більше учнів, виступи яких вони супроводжували, продовжили освіту у середніх спеціалізованих мистецьких школах та вищих навчальних закладах мистецького спрямування; якщо один і більше студентів, виступи яких вони супроводжували, продовжили освіту у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації.

5.11. Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється (підтверджується) концертмейстерам:

які володіють методами самостійної роботи над музичним твором, (індивідуальної та з колективами) з учнями, студентами інструментальних, вокальних, хореографічних, театральних і церковних спеціалізацій; можуть замінити на уроці або під час проведення занять відсутнього викладача; можуть надати необхідну допомогу учню, студенту під час роботи над творами програми;

якщо учні, студенти, колективи, виступи яких вони супроводжували, стали переможцями міжнародних чи всеукраїнських фестивалів, оглядів, конкурсів або брали участь у міжнародних чи всеукраїнських культурно-просвітницьких заходах тощо;

якщо учні, виступи яких вони супроводжували, систематично вступають до середніх спеціалізованих мистецьких шкіл та вищих навчальних закладів мистецького спрямування; якщо студенти, виступи яких вони супроводжували, систематично вступають до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації;

які мають почесне звання.

5.12. Тарифна ставка на рівні 8-го розряду встановлюється (підтверджується) концертмейстерам:

які раніше не проходили атестацію і призначені на посаду в поточному навчальному році та мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або бакалавра;

які забезпечують якісний рівень супроводу виконання учнями творів відповідно до вимог навчальних програм, супроводжують виступи учнів у шефських концертах, лекціях-концертах, музичних лекторіях тощо.

5.13. Тарифна ставка на рівні 9-го розряду встановлюється (підтверджується) концертмейстерам:

які забезпечують якісний супровід виступів учнів під час проведення районних (міських) оглядів, конкурсів, фестивалів тощо;

якщо учні, виступи яких вони супроводжували, стали переможцями районних (міських) творчих змагань або брали участь у районних (міських) культурно-просвітницьких заходах.

5.14. Вищі мистецькі навчальні заклади I-II рівнів акредитації мають право самостійно визначати додаткові конкретні вимоги до присвоєння

кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам (викладачам і концертмейстерам) відповідно до специфіки роботи закладу, з урахуванням вимог цього Положення.

VI. Вимоги до присвоєння педагогічним працівникам педагогічних звань

6.1. Педагогічним працівникам, яким встановлено кваліфікаційні категорії «спеціаліст вищої категорії», «спеціаліст першої категорії», може присвоюватись педагогічне звання «старший викладач», якщо вони:

організують та здійснюють методичну роботу і роботу з підвищення кваліфікації у предметно-циклових комісіях вищих мистецьких навчальних закладів I-II рівнів акредитації, у відділах та відділеннях середніх спеціалізованих мистецьких шкіл (шкіл-інтернатів), початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання);

проводять заходи з поширення прогресивного педагогічного досвіду, надають практичну допомогу молодим педагогічним працівникам у професійному становленні.

6.2. Педагогічним працівникам, яким встановлено кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», присвоюється педагогічне звання «викладач-методист», якщо вони:

запроваджують у навчально-виховний процес ефективні форми і методи роботи, узагальнюють передовий педагогічний досвід шляхом проведення лекцій, відкритих уроків, майстер-класів, семінарів тощо в установах та закладах підвищення кваліфікації;

беруть активну участь у діяльності предметно-циклових комісій, відділів та (або) відділень, методичних об'єднань, асоціацій тощо;

брали та (або) беруть участь у розробленні нормативних документів (положень, навчальних планів, програм тощо);

уклали підручники, навчально-методичні посібники та розробки, що пройшли апробацію, схвалені методичними установами відповідного рівня та запроваджені в організацію навчально-виховного процесу;

надають практичну допомогу педагогічним працівникам інших навчально-виховних закладів в освоєнні передового досвіду.

6.3. Педагогічним працівникам з неповною вищою або базовою вищою освітою педагогічне звання «старший викладач» присвоюється, якщо їм встановлено тарифну ставку на рівні 9-го розряду та стаж роботи на займаній посаді не менше 8 років.

6.4. Майстрам виробничого навчання з неповною або базовою вищою освітою присвоюється (підтверджується) педагогічне звання «майстер виробничого навчання II категорії», якщо їм встановлено тарифну ставку на рівні 9-го розряду та стаж роботи на займаній посаді не менше 5-ти років, а також які:

на високому професійному рівні володіють методикою практичного навчання, ефективно застосовують її в роботі;

мають значні досягнення у педагогічній та творчій діяльності;

організують й беруть активну участь у шкільних, районних, обласних виставках і конкурсах;

мають учнів-переможців шкільних, районних, обласних мистецьких фестивалів, конкурсів;

мають власні методичні напрацювання, проводять відкриті уроки та майстер-класи для учасників районних, обласних семінарів й фестивалів.

6.5. Майстрам виробничого навчання з неповною або базовою вищою освітою присвоюється (підтверджується) педагогічне звання «майстер виробничого навчання I категорії», якщо їм встановлено тарифну ставку на рівні 9-го розряду та стаж роботи на займаній посаді не менше 8-ми років, їх діяльність відповідає вимогам, встановленим до педагогічного звання «майстер виробничого навчання другої категорії», а також які:

організують й беруть активну участь у всеукраїнських та міжнародних виставках і конкурсах, мають персональні виставки творчих робіт;

забезпечують нормативні рівні й стандарти навчання та виховання; формують високий рівень знань, практичних умінь і навичок;

мають учнів-переможців всеукраїнських та міжнародних мистецьких фестивалів, конкурсів;

мають власні методичні розробки, проводять відкриті уроки та майстер-класи для учасників всеукраїнських, міжнародних семінарів й фестивалів.

6.6. Усі досягнення педагогічного працівника мають бути підтверджені довідками, подяками, грамотами, відгуками установ, закладів; дипломами фестивалів, конкурсів, оглядів тощо; буклетами, афішами або програмами культурно-мистецьких заходів тощо.

VII. Рішення атестаційних комісій та порядок їх оскарження

7.1. Керівник органу управління сфери культури, навчального закладу, навчально-методичної установи на підставі рішення атестаційної комісії видає наказ.

Наказ керівника органу управління сфери культури навчального закладу, навчально-методичної установи у тижневий строк доводиться до відома атестованого педагогічного працівника, колективу та подається в бухгалтерію для нарахування заробітної плати. Заробітна плата за тарифними ставками, встановленими (підтвердженими) за результатами атестації, нараховується з дня прийняття рішення атестаційною комісією відповідного рівня.

На підставі наказу керівника органу управління сфери культури, закладу, навчально-методичної установи до трудової книжки педагогічного працівника у розділ «відомості про роботу» вноситься запис про встановлення тарифної ставки, присвоєння кваліфікаційної категорії (з посиланням на відповідний розряд), присвоєння педагогічного звання.

7.2. Питання, пов'язані зі звільненням або переведенням на іншу роботу педагогічного працівника за результатами атестації, вирішуються керівником органу управління сфери культури, закладу, навчально-методичної установи в двомісячний строк з дня прийняття рішення атестаційною комісією.

7.3. У разі оскарження рішення атестаційної комісії керівником органу управління сфери культури, закладу, навчально-методичної установи може бути прийнято рішення про розірвання трудового договору лише після розгляду апеляції атестаційною комісією вищого рівня.

Строк розгляду апеляції не враховується у визначений двомісячний строк реалізації рішення атестаційної комісії. Після закінчення зазначеного строку звільнення педагогічного працівника за результатами атестації не допускається.

7.4. У разі прийняття рішення атестаційною комісією 1-го рівня про невідповідність працівника займаній посаді керівником органу управління сфери культури, навчального закладу, навчально-методичної установи видається наказ про звільнення або переведення педагогічного працівника за його згодою на іншу роботу з дотриманням вимог законодавства про працю. Наказ може бути видано лише після розгляду апеляцій педагогічного працівника (у разі їх подання) атестаційними комісіями вищого рівня.

7.5. У разі прийняття рішення атестаційною комісією 1-го рівня про відповідність педагогічного працівника займаній посаді за умови виконання певних рекомендацій, спрямованих на усунення виявлених недоліків, атестаційна комісія у встановлений нею строк проводить повторну атестацію з метою перевірки виконання рекомендацій та остаточно приймає рішення про відповідність або невідповідність працівника займаній посаді.

7.6. При зміні місця роботи педагогічний працівник, якому встановлено (підтверджено) тарифну ставку, присвоєно (підтверджено) кваліфікаційну категорію, присвоєно (підтверджено) педагогічне звання, подає трудову книжку та атестаційний лист, що є підставою для нарахування йому заробітної плати за новим місцем роботи.

7.7. Педагогічний працівник у разі незгоди з рішенням атестаційної комісії має право у десятиденний строк з дня вручення йому атестаційного листа звернутись із апеляцією до атестаційної комісії вищого рівня.

7.8. Апеляція на рішення атестаційної комісії 1-го рівня подається до атестаційної комісії 2-го рівня. Апеляція на рішення атестаційних комісій

1-го та 2-го рівнів може бути подана до атестаційної комісії 3-го рівня. Апеляція на рішення атестаційної комісії 3-го рівня може бути подана до атестаційної комісії 4-го рівня.

Для педагогічних працівників навчальних закладів, віднесених до сфери управління Міністерства культури України, апеляція на рішення атестаційної комісії 1-го рівня подається до атестаційної комісії 4-го рівня.

Рішення атестаційних комісій можуть бути оскаржені до суду.

7.9. Атестаційні комісії, до яких подаються апеляції, розглядають їх на підставі оригіналів документів та у двотижневий строк приймають такі рішення:

про скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня та присвоєння кваліфікаційної категорії, яка відповідає фактичному рівню роботи педагогічного працівника;

про скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня та присвоєння відповідного педагогічного звання;

про залишення апеляції без задоволення, а рішення атестаційної комісії без змін.

7.10. Апеляції на рішення атестаційних комісій розглядаються за участю осіб, які їх подали, крім випадків, коли вони у письмовій формі відмовилися від особистої участі у розгляді апеляцій або не з'явилися на її засідання.

Рішення атестаційної комісії, прийняте за результатами розгляду апеляцій, оформлюються протоколом за зразком, наведеним у додатку 5 до цього Положення.

7.11. Апеляція подається особисто у письмовій формі або направляється до атестаційної комісії вищого рівня рекомендованим листом.

В апеляції має бути зазначено: найменування атестаційної комісії, до якої подається апеляція; прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи та посада особи, яка подає апеляцію, її місце проживання; у чому полягає необґрунтованість рішення атестаційної комісії, яке оскаржується; перелік документів та інших матеріалів, що додаються; дата подання апеляції, особистий підпис. До апеляції додається атестаційний лист.

7.12. Рішення атестаційної комісії вищого рівня є підставою для скасування керівником попереднього і видання нового наказу про встановлення (підтвердження) тарифної ставки, присвоєння (підтвердження) працівникові кваліфікаційної категорії, присвоєння (підтвердження) педагогічного звання.

7.13. Трудові спори з питань звільнення з роботи педагогічних працівників за результатами атестації розглядаються відповідно до чинного законодавства України.

7.14. Питання атестації, не врегульовані цим Положенням, вирішуються атестаційною комісією 4-го рівня відповідно до чинного законодавства України.